

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

9. Crescit facile &c. De Berewico post publicationem Treugarum occupato
de litteris Apostolicis laceratis, & de Roberto de Brus excommunicando:
anno 1318.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

A N N O
1317.

ribus desideriis cupientes, gravi mirum dolore torquemur cum audimus aliquos vel sentimus ad depressionem illius qualicumque malignitatis astutia vel colore fatigere aut ei detractionibus vel commentis mendacibus derogare ad quorum iniqua sternenda molimina eo ferventius nostra suspirat intentio quod perniciösius in animarum stragam perversis conatus machinantur. Nuper siquidem non absque multa mentis turbatione, percepto quod nonnulli praetensi minorum ordinis Fratres solo nomine professores ad eam mentis inopem cecidat venerantur quod haeretica labi respergi adversus saluberrimam Christianam fidei veritatem sentiebant & alios verbis mendacibus sub mentita pallio sanctitatis in errorum suorum devium trahere ipsoque errores defendere pro viribus conabantur, nos, qui sollicitudine vigili contra talium dolosum astutiam opportunum remedium libenter ubilibet adhibemus, ne virus hujusmodi in eodem ordine sub specie sanctitatis hujusmodi subintraret, tibi mandamus recollinus oraculo vivæ vocis ut adversus eosdem praetenses fratres procederes juxta canonicas sanctiones & de illis faceres iustitia complementum. Verum intendentates ut eò tutius ad hujusmodi pestis omnimodam exterminationem procedas quod per nos certiori fueris auctoritate munitus, discretioni tuae, de qua fiduciam obtinemos in Domino speciale, per Apostolica scripta committimus, & mandamus quatenus contra fratres Joannem Barraui, Guillelmum Santoni, Deodatum Michaelis, Pontium Rocha, Bernardum Alfa, Berengarium Tortelli, Petrum Fabri, Vincen- tium Girandi, Bernardum Antinaci, Guitraudum Martini, Bernardum Francisci, Guillelmum Arnaudi, Jacobum Seguini, Johannem Razerii, Raimundum Bordini, Arnaudum Raimundi, Franciscum Sancti, Guillelmum de Sancto Amandio, Franciscum de Badonis, Servianum Philippum Ferrarii, Arnaudum Maurini, Jacobum de Rivo, Arnaudum de Felgunio, Guillelmum Girandi, & Bernardum Boneti praetenses dicti Ordinis professores eadem labi respergos, quorum aliqui à quibusdam mandatis auctoritate nostra factis eisdem certas appellaciones, & protestationes interposuisse noscuntur & omnes & singulos ipsi adhaerentes sic efficaciter & solerter juxta statuta canonica procedere studeas quod per tuæ sollicititudinis circumspecram prudentiam dicti Ordinis facta plantatio, exterminatio vulpeculis, quæ illum venenosis mortis demoliri præsumunt, fructus offerat catholicæ veritatis. Nos enim super premissis contra eos juxta statuta hujusmodi procedendi & alia omnia, & singula quæ circa premissa opportuna fuerint facienda & etiam excedenda, non obstantibus quibuscumque privilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis generalibus vel specialibus etiam ordini, aut ipsius ordinis fratribus vel eorum aliquibus sub quavis verborum forma concessis, quæ praetensis fratribus & adhaerentibus supra dictis contra premissa, vel aliqua premissorum in nullo volumen suffragari, & tam de duabus dictis in Concilio generali quam felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. praedecessoris nostri editis, per quas judices à sede deputati praedita extra Civitates & dioeceses in quibus deputati fuerint, aut aliquos ultra unam dictam à finibus sue diocesis trahere prohibentur, & aliis contrariis Constitutionibus quibuscumque, sive si aliquibus communiter vel divisim à dicta sit sede induitum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut ultra vel extra certa loca trahi vel ad judicium evocari non possunt per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de induito hujusmodi & eorum personis ac locis ac nominibus propriis vel ordinibus mentionem, & qualibet dictæ sedis indulgentia generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam tuae jurisdictionis explicatio valeat in hac parte quomodo libet impediri, & de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis, plenam tibi concedimus tenore præsentium potestatem. Volumus insuper & Apostolica auctoritate decernimus quod à data præsentium tibi sit in premissis omnibus & singulis præsentibus & futuris perpetua potestas & jurisdictio attributa, ut eo vigore illaque firmitate possis in premissis omnibus captis & non captis præsentibus & futuris procedere, ac si jurisdictio tua in predictis omnibus & singulis per citationem vel alium modum perpetua legitimum extitisset. Datum Avinioni 8. Iudic Novembri, Pontificatus nostri anno secundo.

A N N O
1318.

De Berewico post publicationem Treugaram occupato de litteris Apostolicis laceratis, & de Roberto de Brus excommunicando: anno 1318.

I X.
Ex Archiv.
Angliae Tom.
3. p. 707.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis Filiis Gaucelino tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Presbytero, & Luce Sancte Marie in Via Lata, Diacono, Cardinalibus, Apostolice sedis nuncis, sa- luem & Apostolicam benedictionem.

C Rescit facile in immensum impunita te meritas, cum unius impunitas auctum in aliis parere soleat, & ausus excessivos persæpe producant. Quanta autem temeritatis fuerit, his diebus, Roberti de Brus, Regnum Scotiae nunc Regentis, suorumque in hac parte complicum, effrenata præsumptio, non expedit nobis longo sermone retexere ne doctos instruere videamur aut certiorare scientes. Nostris etenim, sicut illi quos evidencia palpatae veritatis intruxit, qualiter à nostra promotionis auspiciis, piis attendentes effictibus Animarum & Corporum pericula gravia, & immensa dispendia facultatum, quæ molesta nimis & damno diffusio, inter carissimum in Christo filium nostrum Eduardum Regem Angliae illustrem, ex una parte, & prædictum Robertum ex altera, prætextu occupationis injustæ dicti Regni Scotiæ, in qua Rex ipse Robertum eundem injuriare sibi conqueritur, procurante cunctorum intentore malorum, ab olim extorta, mundo produxerat, & quæ, nisi propiceretur ex alto, producere graviora verisimilitor timebatur: Considerantes etiam impedimenta non levia, quæ ipsa Dei negotia, & præcipue illius Terræ necessitas, in qua Redemptor noster nasci, & pati, pro salute nostra dignatus est, propterea subierunt, & quæ poterant ex ipsius dissensionis continuatione subire; ut tantis discriminibus, Deo propitio, possumus occurtere, torque obviare præpediis atque dannis, ad pondum, in tranquillitate dissidentes eosdem, ac solitæ caritatis unanimitate conjungendum, vota nostra, Domino inspirante, direximus, volque, quos ad id elegimus ministros idoneos de Fratrum nostrorum Confilio, in partes illas, tanquam Pacis Angelos proper hæc providimus destinandos. Et ut eo habilius

via

ANNO
1318.

via pateret, ad pacificandum dissidentes eosdem, quo minoribus Guerrarum flatibus quererentur inter eos & adhaerentes eisdem certi temporis Treugas indiximus: quas à die publicationis earum à nobis, per nos vel alium, seu alios facienda, suum volumus obtinere vigorem; ex tunc in personas non servantum, seu infringenter Treugas hujusmodi, Excommunicationis sententia promulgata. Vos autem injunctum vobis Officium tam humiliter, quam utiliter exequi cupientes, directis versus Dunelmiam gressibus, ad Robertum ipsum venerabilem Fratrem nostrum Episcopum Carbanensem, & dilectum filium Magistrum Aymericum Girardi Archidiaconum Eluensem, Familiares vestros, & nuncios mittentes curavistis; qui & sibi pacificum vestrum pronunciarent adventum, & litteras nostras directas eidem salutaria super prædictis continentibus monita praesentarent. Ipse vero intelligere holens ut bene ageret, sed aures suas, more apidius surda, ne audiret vocem Patris sapienter exhortantis, obdurans, quasi de impensa à nobis super his benignitate, superbie conceperit videntur audaciam iniquitatem, de exhibita sibi per Apostolicam sedem mansuetudine, non absque ingratitudinis vitio parturivit, contemnens ipsas nostras recipere literas, per Nuncios ipsos eidem oblatas. Et, ut contemptus contemptui adderetur, literae nostre super Treugorum ipsarum publicationem confectæ, quas per duos fratres minores in Scotiam miscebatis, in ingressu Scotiæ, non absque ipsius connivenientia, violenter ipsi ablata fratribus, & dictæ sedis calcata reverentia totaliter lacerata fuerunt; Fratribus ipsis nihilominus inhumaniter spoliatis: Ne non fore posset ambiguum, quicquid malignitas in hac parte conceperit, licet Treuga prædicta per vos, vel alium, seu alios de mandato nostro per Angliam solemniter publicata fuissent, ita quod verisimiliter poruerat ad ejus notitiam hujusmodi publicatio pervenisse: ne lateret eum communis positum quod aliis eminus constitutis non credebat occursum; ipse tamen Treugas ipsas, non absque multæ insolentiae temeritate & pœnitibili nostro & sedis prædictæ contemptu, spretaque sententia ante dicta, observare contempsit. Villam Berevici, quam præfatus Rex Angliae possidebat, & in qua, ad ipsius Roberti instantiam, de pace, inter Regem ipsum & Robertum euadem per tractatores communes, tractari debebat, post publicationem Treugarum ipsarum, & conventionem Tractatus ipsius, ne quiter invadens, & eo liberius occupans, quo numquam eidem Regi poterat super hoc inesse suscipio, Tractatu pendente prædicto, ac cædem crudelē & magnam in Gentem Regiam sententem inibi ac incolas dictæ Villæ perperam, & inquit committens; per quod non est dubium Robertum ipsum, & in his adhaerentes eidem, prædictam sententiam incurrit. Hæc & alia, quæ ad prefens in silentio præterimus, fecerant dicti Robertus & complices, prout nobis intimare curatis, & tacuimus usque modo sperantes ut eorum corda, tangentे Domino, post tantorum culpam excellum alicuius humiliations signa prætenderent, filialis devotionis exolvent debitum, & ad ea, quæ pacis sunt, animos inclinarent. Ipsi vero, velut virtus maledicitoris pertinacia solidata constructi patientia nostra longanimitatis damnabiliter abutentes, in elationis obstinate virtutum corruerunt. Nos igitur illatam nobis & Apostolicae sedi, & vobis in præmissis injuriam, & in

ANNO
1318.

his, adhaerentium sibi defestandos & enormes excessus, nec volentes, nec valentes convenientibus oculis pertransire, cum ad eos compescendos, ne periculosa in alios exempla alveo diriventur, exercendus sit potius Ecclesiastica gladius ultionis, discretioni vestra, de qua, in his, & aliis plenam in Dominio fiduciam obtainemus præsentium tenore, committimus & mandamus, quatinus, per vos, & alium, seu alios, prædictum Robertum & adhaerentes eidem, prædictam incurrit sententiam, in Ecclesiis & in locis insignibus, de quibus expedire videbitis, prout iustum & æquum fuerit, nuncletis solemniter & publicè singulis diebus Dominicis & Festis; contra eos nihilominus ad penas alias spirituales & temporales, prout vobis videbitur, juxta prædictorum qualitatem excessum, auctoritate Apostolica procelluri. Et si, quod absit, in sua nequitia ulterius perseverare præsumperint, indurantes instar lapidis corda suæ, vos juxta contumaciam & excessum exigentiam, noſtrōs in eos curetis exaggerare processus. Nos enim præmissa omnia & singula faciendo & exequendi, nec non prædictos, & quoſcumque alios prædictæ Pacis & Concordia Turbatores, ſeu Impeditores, ſive Incole dictorum Regnorum, ſive quicunque alii, & undeconque fuerint, & omnes & singulos complices adjutores, Valitores, Consiliarios, Fautores, & sequaces eorum hac in hoc adhaerentes eidem, publicè, vel occulte, etiam si inter eos perſone aliqua Ecclesiasticae fuerint, cuiuscumque fine hi vel alii conditionis, Dignitatis, ordinis, ſive status Ecclesiastici vel mundani, quamvis Archiepiscopali vel Episcopali præfulgent dignitate. Ut ab hujusmodi turbatione sine impedimento, nec non ab omnī favore, Conſilio, Auxilio, ſequela, & adhaerentia circa id impedientis, omnino defiant; & Excommunicationis in Personas, & interdicti sententias in Terras & Ecclesiis eorum, ac per privationem Feudorum, locationum, officiorum, & quorūcumque beneficiorum spirituallium, citra Archiepiscopalem & Episcopalem Dignitatē, aut etiam Temporalium, quæ à quibuscumque Ecclesiis obtinebunt, ut sic liberte illa ad ipsas Ecclesiæ revertantur, quæ Prælati, & Rectores eorum, aut alii, ad quos id pertinet, de illis pro ſua voluntate disponant, ac per inhabilitationem etiam tam Personarum ipsarum Ecclesiasticarum Archiepiscopis & Episcopis duntaxat exceperint, quam filiorum, Ne potum & aliorum descendantium ab ipsis turbatoribus & Impeditoribus laicis, usque ad secundum gradum ad quavis Ecclesiastica Beneficia obtinendum, & per alia juris remedia, de quibus, & prout expedire viderintis, appellatione remota debite compescendi. Omnes quoque ac singulos qui qidem Turbatoribus ſeu Impeditoribus laicis aut eorum alicui juramento fidelitatis tenentur, aſtričti, ab ipso juramento quādiu ipsis pacis hujusmodi exiterint absolviendi. Et alia faciendi, quæ circa præmissa vel aliqua de præmissis fuerint opportuna. Non obſtante ſi eis aut eorum aliquibus, vel alicui à ſede Apostolica fit indultum, ſub quacumque forma vel conceptione verborum, quod interdici, ſupendi, vel excommunicari, aut eorum Terræ, vel Ecclesiæ Ecclesiastico interdicto ſupponi quavis auctoritate non poſſint, & qualibet alia dicte ſedi indulgentia, generali vel ſpeciali, cujuscumque tenoris exiftat, per quam prætentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus corum impeditri valeat quomodolibet vel differri. Vobis & vestrum cuiilibet plenam & liberam concedimus, tenore præsentium

A N N O
1318.

facultatem. Per hæc autem non intendimus in aliquo derogare commissionibus, super his, vel aliis quibuslibet, vobis alias per nos factis; sed eas nihilominus in suo volumus remanere vigore.

Datum Avinion. quarto Calendas Junii Pontificatus nostri Anno secundo.

X.
Rimer. Tom.
3. pag. 716.

Contra excessus Senescalli Vasconiae: Anno 1318.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Edwardo, Regi Angliae illustri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Insum à Deo tuis esse præcordiis prom-
tum tibi sit, quantum ad te pertinuerit, ju-
stitiam ministrare; Sed ubi præterim de in-
junctis gravaminibus, per officiales tuos no-
stris illatis familiaribus, agitur, de tua filiali
devotione fiducia, quod ad justam reformatio-
nem illorum Regia Celsitudo promptius incli-
netur. Sane dilectus filius nobilis Vir, Senes-
callus tuus, in Vasconie partibus, dilectum
filium, nobilem Virum, Jordanum de insula,
Domicellum & familiarem nostrum, in multis
jam iniuste sicut accepimus, gravavit, & gra-
vare non cessat, eumque de persona fecit
capi pro libito, & adhuc detinet carcere man-
cipatum, in juris injuriam, & grandem ipsius
Jordanum iacturam. Et, licet jam, binis vici-
bus Jordanum cendum, in sua iustitia, Senes-
callus prædicto commendaverimus, confiden-
ter sperantes Jordanum ipsum apud Senescallum
eundem, ipius nostræ recommendationis in-
tuui, aliquid reperire favoris. Ipse rame-
Senescallus, factus ex nostra intercessione ad-
jectione severior Jordanum ipsum gravaminibus
pluribus in intercedentis, ut videtur contem-
tum, afficit. Quia igitur fili carissime, haec
tuis affectibus placitura non credimus, celstiu-
dinem tuam attente requirimus & rogamus,
quatinus prudenter attento quod, in illis pra-
cipue partibus tua plurimum interest, in ju-
stitia, & lenitate gubernare subjectos, ut ipsi
sub tuo felici Regimine absque inculcatione
gravaminum, vitam felicem degentes, ad tua
reddantur, si necesse fuerit exequenda servitia
proptiores. Circa prædictorum Reformatio-
nem gravaminum, ac debitam liberationem
Jordanum prædicti, nec non circa correctionem
injuste gravantis opportunum mandes, ac facias
adhiberi remedium, per quod etiam via pre-
cludatur quantum honeste fieri poterit, sub
dictorum gravaminibus in futurum, sic te, fili
charissime, in his habiturus, quod iusto Ju-
dici placeas, & nobis, qui ad Jordanum ip-
sum considerationibus certis afficimus cum gra-
tiarum actionibus commendamus occursus.

Datum Avinion. Calendas Julii Pontificatus
nostri Anno secundo.

A N N O
1319.XI.
Ibid. pag.
764.

Bulla, de licentia tractandi de pace cum ex-
communicatis: Anno 1319.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio Eduardo Regi Angliae illustri salutem, & Apostolicam benedictionem.

A Tendentes, fili carissimi, incommoda
grandia, & discrimina varia, non facile

numeranda, quæ ex guerrarum turbinibus, &
bellicis congressibus sunt solita provenire, intense
desideramus affectu, & ingenti desiderio affecta
mus inter dissidentes per vias pacificas tractatus
amicabiles pacis fædera reformari. Hinc est quod
votivum est nobis plurimum, & acceptum,
tuæque magnificè, tenore præsentium in
dulgemus, ut quoqvis hostes tuos, amulos &
Rebelles, ac eis adharentes ad tractandum,
ordinandum, & firmandum, per se, vel alios
recum, vel cum illis, quos ad hoc duxeris de
putandos, que ad pacem sunt, vel pertinent
aliquatenus possunt, impunè possis admittere,
quancum sint innodati sententiis à Canone,
vel Hominem, quavis auctoritate etiam aposto-
lica promulgatis, ipsoque ad hoc cum expe-
dice videris, invitare.

Datum Avinion. 8, Calendas Maji Pontifica-
tus nostri Anno tertio.

A N N O
1319.XII.
Ibid. pag.
797.

Bulla, de Potestate Fulminandi contra Rober-
tum de Brus, perpetuata.

JOANNES EPISCOPUS,

*Servus Servorum Dei, dilectis filiis Gau-
celino tituli Sanctæ Marcellini & Petri
Presbytero, & Luca sanctæ Mariæ in
Via lata Diacono Cardinalibus, salutem
& Apostolicam Benedictionem.*

D Udom post nostræ Promotionis auspicia
ad statum Apostolicae Dignitatis, anti-
quam ab olim inter carissimum in Christo si-
lum nostrum Eduardum Regem Angliae illu-
strem, & Robertum de Brus, tunc Regnum
Scotiaæ Gubernantem, Dissensionis odioæ ma-
teriam in animo revolventes, & animarum
defenda pericula dolentes; Fidelium strages
innumeræ, multiplicia dispendia facultatum,
& nocumenta gravissima, que multis Regno-
rum ipsorum Ecclesiæ, & personis Ecclesiasti-
cis, ipius protractio dissensionis intulerat, ac
dispendio, quæ paraverat obstacula negoti-
o Terræ sanctæ, & verisimiliter poterat for-
midari, ne similia forsitan obiceret in futurum;
vias & modos, quibus circa præmissa, Domi-
no propitiante salubria adhibere possemus reme-
dia, cum multa diligentia duximus exquiren-
dum. Et tandem ad personas vestras nostræ
dirigentes considerationis intuitum, vos ad
Anglia & Scotiæ Regna ac Hiberniæ, & Valliæ
partes pro reformatione pacis hujusmodi plena
vobis super hoc per nostras litteras potestate
concessa, duximus destinando. Et nihilominus,
ut via facilior ad hujusmodi Reformatio-
nem pacis Domino dirigente, pateret, inter
eosdem Regem & Robertum, trengas per certi
temporis spatium duraturas, duximus indicandas,
volentes illas à die notificationis, seu pu-
blicationis carum per vos, vel alium, seu alios
facienda suum obtinere vigorem. Et ex tunc
in personas non servantium, vel infringentium
illas Excommunicationis sententiam proferente-
quas per vos vel per alium, seu alios Regi ac
Roberto prædictis & aliis, de quibus vobis vi-
deretur expediens notificari mandavimus, seu
etiam publicari. Cumque vos postmodum, si-
cuit Apostolatu nostro per vestras litteras inti-
matis, ad executionem per missorum vobis ne-
gotiorum hujusmodi volentes, servata debita
maturitate procedere, quia de facili ad dictum
Regnum Scotiæ tunc, nonnullis interjectis ob-
staculis, vobis non patebat accessus clausis
litteras vestras dicto Roberto, vestri cau-
sam nunciante per cursores proprios destina-
tis. Sed idem Robertus seu Gentes sue,

nedum